

SPIS TREŚCI

PROBLEMY FUNKCJONOWANIA SZKOŁY

- Mirosław Radoła – „Być nauczycielem” – to brzmi dumnie 3
 Bogdan Urbanek – Skutki niepowodzeń szkolnych w ujęciu holistycznym 7

AKTUALNE PROBLEMY PEDAGOGICZNE

- Joanna Podemska – Depresja i próby samobójcze młodzieży 16

TEORIA I PRAKTYKA PRACY SOCJALNEJ

- Magdalena Pinkowicka, Wojciech Piestrzyński – Samotność a jakość życia osób starszych 23
 Tomasz Różański – Wokół problematyki edukacji i aktywizacji edukacyjnej osób starszych 29

EDUKACJA ZDROWOTNA

- Adam Szwedzik – Bigoreksja – skutki zdrowotne, osobowościowe i moralne 35

LEKTURY STARE I NOWE

- Sebastian Mrózek – Polityczny i społeczny wymiar niepełnosprawności 41

Streszczenia artykułów w języku angielskim i polskim są zamieszczone na stronie internetowej: www.weakapit.pl

Redakcja naukowa niniejszego numeru:
 Jan A. Malinowski

CONTENT

PROBLEMS OF THE SCHOOL FUNCTIONING

- Mirosław Radoła – “Being a teacher” – that sounds proud 3
 Bogdan Urbanek – The effects of school failures in a holistic approach 7

CURRENT PEDAGOGICAL PROBLEMS

- Joanna Podemska – Depression and suicide attempts of adolescents 16

THEORY AND PRACTICE OF SOCIAL WORK

- Magdalena Pinkowicka, Wojciech Piestrzyński – Loneliness and the quality of life of older people 23
 Tomasz Różański – Around the issues of education and educational activation of older people 29

HEALTH EDUCATION

- Adam Szwedzik – Bigorexia – health, personality and moral consequences 35

OLD & NEW READINGS

- Sebastian Mrózek – Political and social dimensions of disability 41

Polish and English versions of abstracts are available here: www.weakapit.pl

Wersja papierowa czasopisma jest wersją pierwotną, w której w ostatnim numerze z danego roku publikowana jest lista recenzentów (bez wskazania opiniowanych tekstów, zgodnie z procedurą określoną przez Ministerstwo Edukacji i Nauki dla czasopism objętych oceną parametryczną). Lista recenzentów z roku 2021 jest zamieszczona na stronie 34 niniejszego numeru oraz na stronie internetowej: www.weakapit.pl
 Lista recenzentów z lat poprzednich jest zamieszczona na ww. stronie internetowej.

WYCHOWANIE NA CO DZIEŃ Czasopismo założone w 1993 roku przez Toruńską Fundację Edukacyjną przy UMK „Copernicus”

Rada Naukowa: Andrzej Olubiński (przewodniczący), Zlatica Bakošová (Słowacja), Jaroslav Balvín (Czechy), Friedrich W. Busch (Niemcy), Olga Chyžna (Ukraina), Ihor Dobriansky (Ukraina), Tomáš Dohnal (Czechy), Józef Górniewicz, Anna Hudecová (Słowacja), Helena Kalábová (Czechy), Mirosław Kowalski, Blahoslav Kraus (Czechy), Mária Machalová (Słowacja), Tatiana Matulayová (Czechy), Katia Mitowa (USA), Aleksander Nalaskowski, Małgorzata Orłowska, Krzysztof Piątek, Erich Petlák (Słowacja), Andrzej Radziejewicz-Winnicki, Bogusław Śliwerski, Wiesław Theiss, Mykola Zymomrya (Ukraina)

Redakcja: Jan Adam Malinowski (redaktor naczelny), Tomasz Biernat, Jadwiga Jastrząb, Anna M. Kola (redaktor językowy), Małgorzata Kowalik-Olubińska, Tomasz Kruszewski, Katarzyna Kuziak, Janina Malinowska (redaktor językowy), Ryszard Mikulski (redaktor techniczny), Karol Orłowski (redaktor statystyczny), Paweł Sobierajski, Jacek Szczepkowski, Katarzyna M. Wasilewska-Ostrowska (sekretarz redakcji)

SPIS TREŚCI

PROBLEMY FUNKCJONOWANIA SZKOŁY

Mirosław Radola

„Być nauczycielem” – to brzmi dumnie

Streszczenie: W artykule za podstawowe uznano uzyskanie odpowiedzi na pytania o to: Jakim powinien być dzisiejszy nauczyciel, by sprostał wyzwaniom współczesności, ponowoczesności i czasu postmodernizmu?; Jakie powinien posiadać kwalifikacje pedagogiczne by potrafił realizować we właściwy sposób stawiane przed nim zadania, wspierał budowanie porozumienia między rodzicami a dziećmi w permanentnie reformowanej szkole? Co to znaczy być dobrym nauczycielem i co o tym decydują? Szukając odpowiedzi na te i inne pytania autor artykułu przeanalizował poglądy w tej kwestii zarówno klasków myśli pedagogicznej, jak i współczesnych reprezentantów nauk o edukacji.

Słowa kluczowe: nauczyciel, kompetencje nauczyciela, obowiązki nauczyciela, etapy rozwoju nauczyciela

*

Bogdan Urbanek

Skutki niepowodzeń szkolnych w ujęciu holistycznym

Od czasu wprowadzenia reformy systemu oświaty jakość edukacji szkolnej odgrywa znaczącą rolę w życiu szkoły. Praca dydaktyczno-wychowawcza na poziomie edukacji elementarnej jest specyficzna i wymaga szczególnych kompetencji. Kompetencje pedagogiczne współczesnych nauczycieli muszą wykraczać poza proste przekazywanie wiedzy. Obecnie przyjmuje się, że nauczyciel powinien być przewodnikiem ucznia po słowie informacyjnym. We współczesnej szkole najważniejszą cechą nauczyciela powinien być jego profesjonalizm. Szkoła powinna skuteczniej tworzyć warunki eliminujące przypadki niepowodzeń uczniów w nauce. Powinna to czynić konsekwentnie, sięgając po formy edukacji włączającej. Autor artykułu porusza bardzo istotne kwestie dotyczące funkcjonowania współczesnego nauczyciela w szkole. Edukacja w społeczeństwie obywatelskim jest dziś wyzwaniem stawianym na wszystkich poziomach szkolnych. Szkoły muszą dołożyć wszelkich starań, aby przygotować młodzież do życia w społeczeństwie wiedzy. Autor artykułu odwołuje się do wieloletniego doświadczenia nauczyciela pracującego z klasą szkolną.

Słowa kluczowe: edukacja, podnoszenie jakości, funkcja nauczyciela, smutne zadania, podmiotowość, nowacja, edukacja włączająca

AKTUALNE PROBLEMY PEDAGOGICZNE

Joanna Podemska

Depresja i próby samobójcze młodzieży

Streszczenie: Depresja i samobójstwo to poważny problem, który obecnie bardzo nasila się wśród grupy młodych ludzi. Ucieczka od życia daje poczucie „wylogowania” z części społeczeństwa, grupy i rodziny. Skutki depresji rzutują na dalsze życie, a jej epizody mogą się powtarzać i prowadzić niestety do próby samobójczej. Samobójstwa młodych ludzi świadczą o wadliwym systemie wsparcia, o dezintegracji rodziny, o nerwicy neogennej. Programy profilaktyki powinny prowadzić do odwrócenia zachowań autodestrukcyjnych i wzmocnienia struktury osobowości.

Słowa kluczowe: depresja, samobójstwo, młodzież, sposoby zapobiegania prób samobójczych

TEORIA I PRAKTYKA PRACY SOCJALNEJ

Magdalena Pinkowicka, Wojciech Piestrzyński

Samotność a jakość życia osób starszych

Streszczenie: Starość to jeden z najtrudniejszych okresów życia człowieka, który powoduje nie tylko pogorszenie sprawności fizycznej, lecz także zmniejsza możliwość pełnienia dotychczasowych ról społecznych i prowadzenia szerszej aktywności zawodowej. W okresie tym człowiek doświadcza szeregu strat emocjonalnych i społecznych oraz trudności we wszystkich sferach swego funkcjonowania. Wśród negatywnych skutków związanych z okresem starości należy również wskazać na doświadczaną samotność oddziaływającą na jakość życia ludzi w wieku starszym. Celem niniejszego artykułu jest ukazanie samotności jako stanu oddziałującego na jakość życia osoby starszej, zwłaszcza w kontekście jej relacji z innymi osobami i zjawiska wykluczenia społecznego. Ponadto, wskazano na możliwości przeciwdziałania zjawisku samotności osób starszych i podniesienia jakości ich życia społecznego.

Słowa kluczowe: osoby starsze samotność, jakość życia, relacje, wykluczenie społeczne

*

Tomasz Różański

Wokół problematyki edukacji i aktywizacji edukacyjnej osób starszych

Streszczenie: Punktem wyjścia podjętych rozważań było określenie pojęcia aktywności oraz wskazanie na rodzaje i funkcje aktywności osób starszych. W dalszej kolejności omówiono rolę edukacji (aktywności edukacyjnej) w życiu seniorów. Następnie zwrócono uwagę na potrzebę aktywizacji edukacyjnej ludzi starszych. Wyjaśniono pojęcie aktywizacji, wskazano na jej główne cele i zasady, a także scharakteryzowano działalność wybranych instytucji zajmujących się aktywizacją seniorów, w tym aktywizacją w dziedzinie edukacji.

Słowa kluczowe: aktywizacja, aktywność, edukacja, osoba starsza, placówki edukacyjne i kulturalne, placówki pomocy społecznej

EDUKACJA ZDROWOTNA

Adam Szwedzik

Bigoreksja – skutki zdrowotne, osobowościowe i moralne

Streszczenie: Autor podjął kwestię przesadnej, a niejednokrotnie wręcz szkodliwej dbałości o własne ciało określanej mianem bigoreksji (inaczej: dysmorfia mięśniowa). Przybierając postać obsesji na punkcie własnego ciała prowadzi ona do szkodliwych skutków zarówno dla zdrowia fizycznego, jak i psychicznego. Wpływa ona też negatywnie na kondycję moralną człowieka. Poświęcając w nadmiarze czas i uwagę ćwiczeniom fizycznym (pobytowowi na siłowni) zaniedbuje swoje obowiązki rodzinne i pracownicze. Skupia się na dążeniu do wzorców, które znajduje w mediach, a zwłaszcza w Internecie. Poszukuje różnych środków, które mogą pomóc w szybszym zdobyciu muskularnej sylwetki.

Słowa kluczowe: bigoreksja, kult ciała, uzależnienie

LEKTURY STARE I NOWE

Sebastian Mrózek

Polityczny i społeczny wymiar niepełnosprawności

(Recenzja: Marzenna Giedrojć, *Niepełnosprawność w Polsce w wymiarze politycznym i społecznym. Analiza wybranych zagadnień*, Difin, Warszawa 2020, ISBN 978-83-8085-374-4, ss. 142)